Market Talks
مرکز آموزش

کریپتو · مبتدی · درس ۴ از ۱۵

کوین در برابر توکن

تفاوت سکه بومی یک بلاک‌چین با توکن‌هایی که روی آن ساخته می‌شوند، توکن‌ها چطور کار می‌کنند و چطور مطمئن شوید یک توکن اصل است

۹ دقیقه مطالعه ۸ سؤال آزمون همراه با کلید پاسخ

کریپتو · مبتدی · درس ۴ از ۱۵

کوین در برابر توکن

در یک جمله

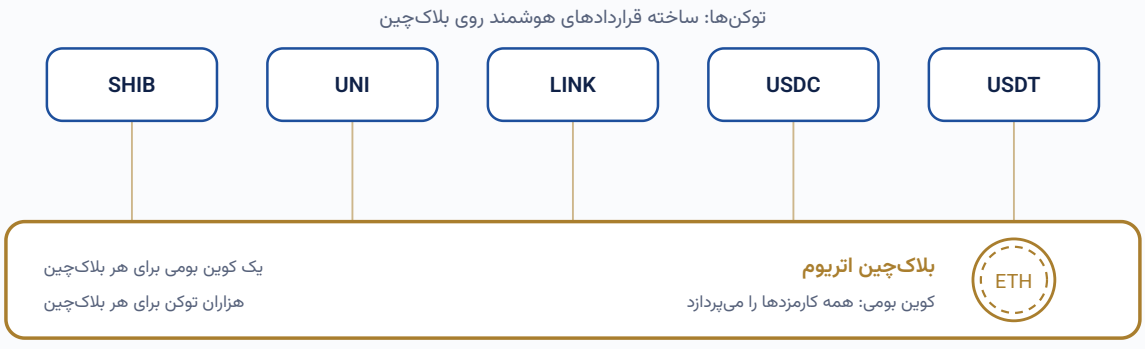
کوین پول بومی بلاک‌چین خودش است، اما توکن را یک قرارداد هوشمند روی بلاک‌چین دیگری می‌سازد، و این تفاوت بر کارمزد، ریسک و شیوه بررسی دارایی‌تان اثر می‌گذارد.

کوین و توکن: تفاوت اصلی

مردم اغلب «کوین» و «توکن» را طوری به کار می‌برند که انگار یک معنی دارند. در دنیای رمزارز این دو واژه دو نوع دارایی متفاوت را توصیف می‌کنند.

- **کوین** ارز بومی بلاک‌چین خودش است. در قاعده‌های شبکه تعبیه شده و کارمزدهای همان شبکه را می‌پردازد. BTC روی Bitcoin، ETH روی Ethereum، SOL روی Solana و BNB روی BNB Chain همه کوین هستند.
- **توکن** را یک قرارداد هوشمند می‌سازد که روی یک بلاک‌چین موجود اجرا می‌شود. شبکه‌ای از خودش ندارد. USDT، UNI، LINK، USDC و SHIB توکن هستند و روی اتریوم همه برای وجود داشتن و جابه‌جا شدن به اتریوم وابسته‌اند.

هر بلاک‌چین دقیقاً یک کوین بومی دارد، اما می‌تواند میزبان هزاران توکن باشد. بلاک‌چین را مثل یک شهر در نظر بگیرید: کوین پول خود شهر است که با آن هزینه جاده‌ها و خدمات پرداخت می‌شود، و توکن‌ها مثل کارت هدیه و امتیاز وفاداری‌اند که مغازه‌های داخل شهر صادر می‌کنند.

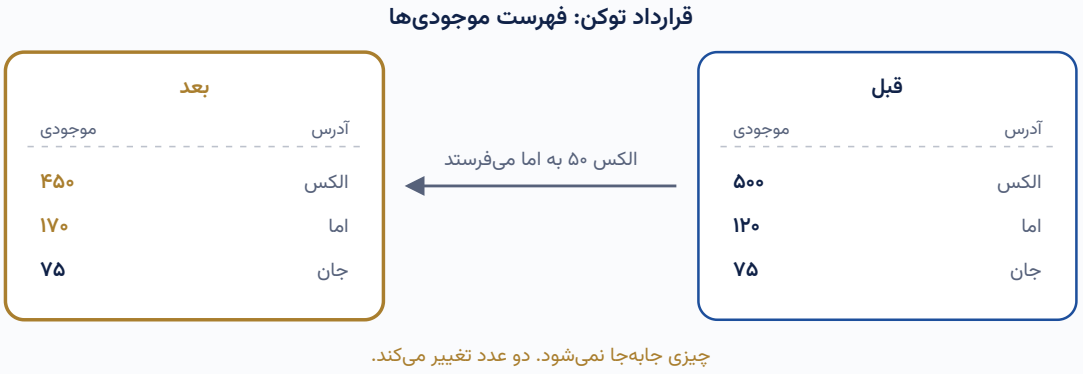

شکل ۱. هر بلاک‌چین یک کوین بومی دارد که همه کارمزدها را می‌پردازد. توکن‌ها را قراردادهای هوشمندی می‌سازند که روی آن اجرا می‌شوند.

توکن چطور ساخته می‌شود

توکن در زیر ساختار خود به‌طرز شگفت‌آوری ساده است. قرارداد هوشمند آن یک فهرست نگه می‌دارد: کدام آدرس چند توکن دارد. وقتی توکنی می‌فرستید، چیزی جابه‌جا نمی‌شود. شما از قرارداد می‌خواهید موجودی شما را کم و موجودی کس دیگری را زیاد کند.

در ابتدا هر قرارداد توکن کمی متفاوت کار می‌کرد و این کار را برای کیف پول‌ها و صرافی‌ها سخت می‌کرد. در ۲۰۱۵ توسعه‌دهندگان اتریوم استانداردی مشترک به نام **ERC-20** پیشنهاد کردند. این استاندارد مجموعه‌ای مشترک از توابع، مثل بررسی موجودی و ارسال توکن، تعریف می‌کند تا هر کیف پول یا صرافی بتواند با هر توکن ERC-20 به یک شکل کار کند. بلاک‌چین‌های دیگر هم استانداردهای مشابهی دارند، مثل BEP-20 روی BNB Chain و TRC-20 روی Tron.

به لطف این استانداردها، ساختن یک توکن چند دقیقه طول می‌کشد و هزینه بسیار کمی دارد. این برای نوآوری خوب است، اما یعنی **وجود داشتن یک توکن هیچ چیزی درباره ارزش داشتن آن نمی‌گوید**.

شکل ۲. قرارداد توکن فهرستی از موجودی‌هاست. فرستادن توکن فقط یک عدد را کم و عدد دیگری را زیاد می‌کند.

تشبیه: تابلوی امتیاز، نه کیف پول پر از سکه

قرارداد توکن مثل تابلوی امتیاز در یک مسابقه ورزشی کار می‌کند. امتیازها اشیای فیزیکی نیستند که از یک تیم به تیم دیگر پرواز کنند. تابلو فقط عددهای کنار هر نام را تغییر می‌دهد. فرستادن توکن هم همین است: قرارداد عددهای کنار دو آدرس را به‌روز می‌کند.

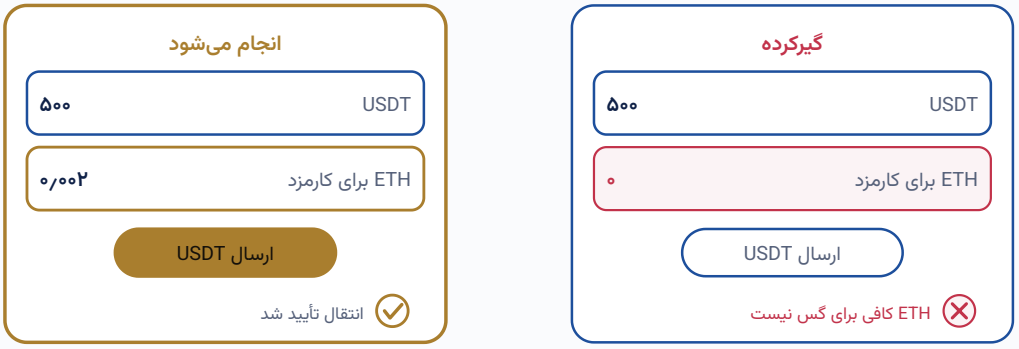
چرا برای جابه‌جا کردن توکن هنوز کوین لازم است

اینجاست که تفاوت عملی می‌شود. هر تراکنش روی بلاک‌چین کارمزدش را با **کوین بومی** همان شبکه می‌پردازد. توکن نمی‌تواند هزینه انتقال خودش را بپردازد.

پس اگر روی اتریوم USDT دارید، برای فرستادنش کمی ETH در همان کیف پول لازم دارید. اگر روی Tron USDT دارید، TRX لازم دارید. بدون کوین بومی، توکن‌هایتان در کیف پول گیر می‌کنند: امن هستند، اما تا وقتی کمی کوین اضافه

نکنید نمی‌توانید جابه‌جایشان کنید.

این یکی از رایج‌ترین غافلگیری‌های تازه‌کارهاست، معمولاً بعد از برداشت توکن از صرافی به یک کیف پول تازه که چیز دیگری در آن نیست.

شکل ۳. کیف پولی که توکن دارد اما کوین بومی ندارد نمی‌تواند توکن بفرستد. افزودن کمی ETH برای گس مشکل را حل می‌کند.

مثال: ۵۰۰ USDT گیرکرده

الکس ۵۰۰ USDT را از صرافی به یک کیف پول تازه اتریوم برداشت می‌کند. یک هفته بعد می‌خواهد آن را برای دوستش بفرستد و کیف پولش خطا نشان می‌دهد: ETH کافی برای گس نیست. USDT او سالم است. فقط باید اول کمی ETH به همان کیف پول بفرستد تا انتقال انجام شود.

انواع اصلی توکن‌ها

توکن‌ها می‌توانند تقریباً هر چیزی را نمایندگی کنند. رایج‌ترین انواع آن‌ها:

- **استیبل‌کوین‌ها:** توکن‌هایی که طراحی شده‌اند در ارزشی ثابت بمانند، معمولاً یک دلار آمریکا، مثل USDT و USDC. درس ۶ آن‌ها را عمیق بررسی می‌کند.
- **توکن‌های حاکمیتی:** به دارندگان حق رأی در تصمیم‌های یک پروژه می‌دهند، مثل UNI برای صرافی Uniswap.
- **توکن‌های کاربردی:** برای پرداخت یک خدمت مشخص داخل پروژه به کار می‌روند، مثل LINK که با آن هزینه داده‌هایی را می‌پردازند که Chainlink به قراردادهای هوشمند می‌رساند.
- **توکن‌های رپ‌شده:** نماینده کوینی از بلاک‌چین دیگرند، مثل WBTC که نماینده بیت‌کوین روی اتریوم است و پشتوانه آن BTC واقعی نزد یک امانت‌دار است.
- **میم‌کوین‌ها:** توکن‌هایی که بیشتر با شوخی، جامعه و هیجان حرکت می‌کنند، مثل SHIB و PEPE. با وجود نامشان، بیشتر میم‌کوین‌ها از نظر فنی توکن هستند.

- **NFTها:** توکن‌های غیرمثلی که هر کدام یکتاست و قابل جایگزینی نیست، و برای هنر، کلکسیون، بلیت و موارد دیگر به کار می‌روند.

دسته‌ای رو به رشد، **دارایی‌های واقعی توکنیزه‌شده** است: توکن‌هایی که نماینده چیزهایی مثل اوراق دولتی یا سهام صندوق‌ها هستند و شرکت‌های مالی سنتی صادرشان می‌کنند.

شکل ۴. انواع اصلی توکن‌ها، همراه با نمونه.

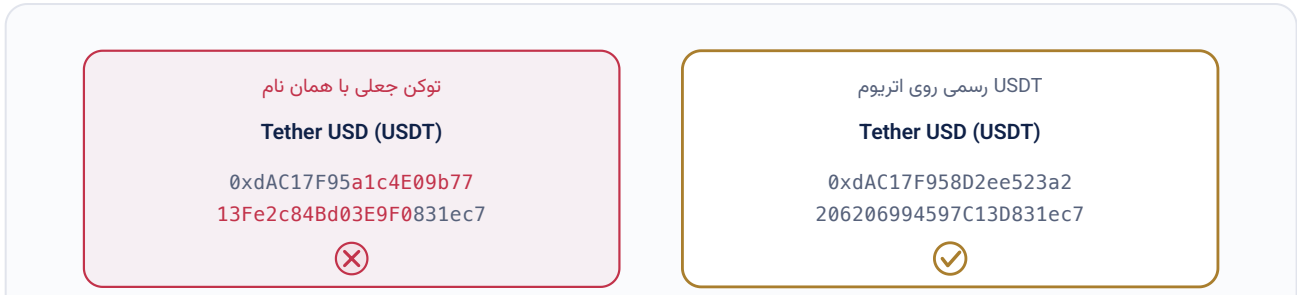
نام یکسان، توکن متفاوت: آدرس قرارداد

هر کسی می‌تواند توکنی بسازد و هر نام و نمادی که بخواهد رویش بگذارد، از جمله «Tether USD» و «USDT». نام هیچ معنایی ندارد. چیزی که توکن را مشخص می‌کند **آدرس قرارداد** آن است: آدرس یکتای قرارداد هوشمندی که آن را ساخته است.

کلاهبرداران از همین استفاده می‌کنند. توکن‌های جعلی با همان نام و نماد توکن‌های محبوب می‌سازند، آن‌ها را به کیف پول‌های تصادفی می‌فرستند یا در صرافی‌های غیرمتمرکز فهرست می‌کنند. ممکن است کیف پول «۵۰۰ USDT» نشان دهد، اما اگر آدرس قرارداد رسمی نباشد، آن توکن‌ها بی‌ارزش‌اند.

برای بررسی یک توکن:

- آدرس رسمی قرارداد را از وب‌سایت خود صادرکننده یا از یک سایت داده معتبر مثل CoinGecko یا CoinMarketCap بگیرید.
- آدرس را **کامل** مقایسه کنید، نه فقط چند نویسه اول و آخر. آدرس‌های جعلی اغلب طوری ساخته می‌شوند که از هر دو سر شبیه باشند.
- مطمئن شوید روی شبکه درست هستید. یک توکن معمولاً روی هر بلاک‌چین آدرس قرارداد متفاوتی دارد.

شکل ۵. یک توکن جعلی می‌تواند نام، نماد و حتی نویسه‌های اول و آخر آدرس قرارداد اصلی را کپی کند. فقط آدرس کامل ثابت می‌کند کدام اصل است. آدرس دوم نمونه‌ای ساختگی است.

کوین یا توکن بودن برای ارزش مهم است؟

کوین یا توکن بودن یک دارایی را بهتر یا بدتر نمی‌کند. بسیاری از باارزش‌ترین دارایی‌های رمزارزی توکن هستند و بسیاری از کوین‌ها شکست خورده‌اند. رتبه‌بندی‌های بازار هر دو را کنار هم فهرست می‌کنند.

چیزی که این تفاوت واقعاً تغییر می‌دهد **جای ریسک‌ها** است:

	کوین	توکن
محل زندگی	بلاک‌چین خودش	بلاک‌چین دیگران
پرداخت کارمزد شبکه	بله، ارز کارمزد است	نه، کوین بومی لازم است
سازنده	قاعده‌های خود شبکه	یک قرارداد هوشمند
ریسک‌های اصلی	شکست خود شبکه یا از دست دادن کاربران	بلاک‌چین میزبان، باگ‌های قرارداد و کسی که قرارداد را کنترل می‌کند
نمونه‌ها	BTC، ETH، SOL، BNB، TRX	USDT، USDC، LINK، UNI، SHIB

نکته آخر از آنچه به نظر می‌رسد مهم‌تر است. بسیاری از قراردادهای توکن به سازندگانشان اختیارات ویژه می‌دهند، مثل ساختن توکن تازه یا مسدود کردن آدرس‌ها. برای نمونه Tether می‌تواند USDT موجود در آدرس‌های مشخص را مسدود کند، اغلب به درخواست نهادهای انتظامی. به گفته شرکت امنیتی BlockSec، این شرکت در ۲۰۲۵ حدود ۱٫۲۶ میلیارد دلار USDT را در ۴٬۱۶۳ آدرس مسدود کرد. پیش از نگه داشتن یک توکن، ارزش دارد بدانید چه کسی آن را کنترل می‌کند.

چرا این برای معامله‌گران مهم است

- **در هر واریز و برداشت شبکه را بررسی کنید.** وقتی صرافی USDT را فهرست می‌کند، می‌پرسد کدام شبکه را می‌خواهید: Ethereum، Tron، BNB Chain و غیره. انتخاب شبکه اشتباه روشی شناخته‌شده برای از دست دادن دارایی است. درس ۱۰ این را گام‌به‌گام توضیح می‌دهد.
- **کمی کوین بومی برای کارمزد نگه دارید.** پیش از انتقال توکن به کیف پول خودتان، مطمئن شوید کمی از کوین بومی آن شبکه در آن هست، وگرنه توکن‌ها گیر می‌کنند.
- **توکن‌های تازه با هیجان معامله می‌شوند، نه با سابقه.** چون هر کسی می‌تواند در چند دقیقه توکن عرضه کند، بسیاری از توکن‌های تازه نقدشوندگی بسیار کمی دارند و می‌توانند سریع به صفر برسند. پیش از گرفتن پوزیشن، آدرس قرارداد، کنترل‌کننده آن و مقدار قابل معامله را بررسی کنید.
- **اختیارات صادرکننده بخشی از ریسک است.** استیبل‌کوینی که می‌شود مسدودش کرد، یا توکنی که سازنده‌اش می‌تواند عرضه تازه بسازد، رفتاری متفاوت از کوینی دارد که فقط شبکه‌اش آن را ایمن می‌کند. قیمت به‌تنهایی این را نشان نمی‌دهد.

اصطلاحات کلیدی

کوین	ارز بومی یک بلاک‌چین که در قاعده‌هایش تعبیه شده و برای پرداخت کارمزدهای آن به کار می‌رود، مثل BTC یا ETH.
توکن	دارایی‌ای که یک قرارداد هوشمند روی یک بلاک‌چین موجود می‌سازد، مثل USDT یا LINK روی اتریوم.
ERC-20	مجموعه قاعده‌های استاندارد برای توکن‌ها روی اتریوم، تا هر کیف پول یا صرافی بتواند با آن‌ها به یک شکل کار کند.
آدرس قرارداد	آدرس یکتای قرارداد هوشمند پشت یک توکن. تنها راه مطمئن برای شناختن توکن اصلی است.
توکن رپ‌شده	توکنی روی یک بلاک‌چین که نماینده کوینی از بلاک‌چین دیگر است، مثل WBTC برای بیت‌کوین روی اتریوم.
توکن حاکمیتی	توکنی که به دارندگانش حق رأی در تصمیم‌های یک پروژه می‌دهد.
NFT	توکن غیرمثلی: هر کدام یکتاست و نمی‌شود آن را یک‌به‌یک با دیگری عوض کرد.

نکات کلیدی

1. کوین ارز خود یک بلاک‌چین است. توکن را یک قرارداد هوشمند روی یک بلاک‌چین موجود می‌سازد.
2. قرارداد توکن فهرستی از موجودی‌هاست. فرستادن توکن فقط این فهرست را به‌روز می‌کند.
3. کارمزد همیشه با کوین بومی پرداخت می‌شود، پس برای جابه‌جا کردن توکن روی اتریوم کمی ETH، روی Tron کمی TRX و به همین ترتیب لازم دارید.
4. انواع توکن شامل استیبل‌کوین، حاکمیتی، کاربردی، رپ‌شده، میم‌کوین و NFT است.
5. نام و نماد را می‌شود کپی کرد. فقط آدرس کامل قرارداد روی شبکه درست، توکن اصلی را مشخص می‌کند.
6. کوین یا توکن بودن ارزش را تعیین نمی‌کند، اما ریسک‌ها را تغییر می‌دهد، از جمله اینکه چه کسی می‌تواند توکن را مسدود کند یا بسازد.

خودتان را محک بزنید

برای هر سؤال دور یک گزینه را خط بکشید. کلید پاسخ‌ها همراه با توضیح در صفحه بعد آمده است. این آزمون را می‌توانید به‌صورت آنلاین هم در markettalks.info انجام دهید و نتیجه را فوراً ببینید.

۱. کدام یک از این‌ها کوین است، نه توکن؟

A USDT
B LINK
C ETH
D UNI

۲. وقتی توکن می‌فرستید، قرارداد توکن در واقع چه می‌کند؟

A یک فایل دیجیتال را از یک کیف پول به دیگری منتقل می‌کند
B فهرست موجودی‌هایش را برای دو آدرس به‌روز می‌کند
C برای گیرنده توکن تازه استخراج می‌کند
D توکن‌ها را به کوین بومی تبدیل می‌کند

۳. ERC-20 چیست؟

A نوعی صرافی رمزارز
B مجموعه قاعده‌های استاندارد برای توکن‌ها روی اتریوم
C نسخه بیستم اتریوم
D یک مقررات دولتی برای توکن‌ها

۴. روی اتریوم ۵۰۰ USDT و ۰ ETH دارید. وقتی بخواهید USDT را بفرستید چه می‌شود؟

A انجام می‌شود، USDT کارمزد خودش را می‌پردازد
B انجام نمی‌شود، چون کارمزد باید با ETH پرداخت شود
C بخشی از USDT به‌عنوان کارمزد برداشته می‌شود
D USDT خودکار به صرافی برمی‌گردد

۵. WBTC چیست؟

A بلاک‌چین تازه‌ای که با Bitcoin رقابت می‌کند
B یک میم‌کوین
C توکنی روی اتریوم که نماینده بیت‌کوینی است که نزد امانت‌دار نگهداری می‌شود
D کوچک‌ترین واحد بیت‌کوین

۶. کیف پولتان توکنی به نام «Tether USD» نشان می‌دهد که آن را نخریده‌اید. امن‌ترین فرض چیست؟

A هدیه رایگان Tether است
B احتمالاً توکن جعلی است، تا وقتی آدرس قراردادش را تأیید کنید
C اصل است چون نامش درست است
D پاداش استفاده از کیف پولتان است

۷. آدرس قرارداد یک توکن را چطور باید با آدرس رسمی مقایسه کرد؟

A فقط چهار نویسه اول را بررسی کنید
B فقط چهار نویسه آخر را بررسی کنید
C آدرس کامل را روی شبکه درست مقایسه کنید
D بررسی کنید نام یکی باشد

۸. کدام ریسک برای بسیاری از توکن‌ها هست اما برای کوینی مثل بیت‌کوین نیست؟

A قیمت ممکن است پایین بیاید

B کسی که قرارداد را کنترل می‌کند ممکن است بتواند آدرس‌ها را مسدود کند یا توکن تازه بسازد

C اگر کلیدهایتان را گم کنید ممکن است از دست برود

D برای کار کردن به شبکه نیاز دارد

کلید پاسخ‌ها

۱ C

ETH

ETH ارز بومی بلاک‌چین اتریوم است. LINK، USDT و UNI توکن‌هایی هستند که قراردادهای هوشمند ساخته‌اند.

۲ B

فهرست موجودی‌هایش را برای دو آدرس به‌روز می‌کند

قرارداد ثبت می‌کند چه کسی چقدر دارد. یک انتقال یک موجودی را کم و دیگری را زیاد می‌کند، مثل تغییر عددها روی تابلوی امتیاز.

۳ B

مجموعه قاعده‌های استاندارد برای توکن‌ها روی اتریوم

ERC-20 توابع مشترکی تعریف می‌کند تا هر کیف پول یا صرافی بتواند با هر توکن اتریوم به یک شکل کار کند.

۴ B

انجام نمی‌شود، چون کارمزد باید با ETH پرداخت شود

کارمزد روی اتریوم همیشه با ETH پرداخت می‌شود. کمی ETH به همان کیف پول اضافه کنید تا انتقال انجام شود.

۵ C

توکنی روی اتریوم که نماینده بیت‌کوینی است که نزد امانت‌دار نگهداری می‌شود

توکن‌های رپ‌شده اجازه می‌دهند کوین یک بلاک‌چین روی بلاک‌چین دیگری استفاده شود. WBTC بیت‌کوین را به اتریوم می‌آورد و پشتوانه آن BTC واقعی در امانت است.

۶ B

احتمالاً توکن جعلی است، تا وقتی آدرس قراردادش را تأیید کنید

هر کسی می‌تواند نام و نماد را کپی کند. کلاهبرداران اغلب توکن جعلی می‌فرستند. فقط آدرس رسمی قرارداد روی شبکه درست ثابت می‌کند توکن اصل است.

۷ C

آدرس کامل را روی شبکه درست مقایسه کنید

آدرس‌های جعلی اغلب طوری ساخته می‌شوند که از هر دو سر یکی باشند. همه نویسه‌ها را مقایسه کنید و یادتان باشد آدرس روی هر بلاک‌چین متفاوت است.

۸ B

کسی که قرارداد را کنترل می‌کند ممکن است بتواند آدرس‌ها را مسدود کند یا توکن تازه بسازد

بسیاری از قراردادهای توکن اختیارات ویژه‌ای برای صادرکننده دارند. برای نمونه Tether در ۲۰۲۵ حدود ۱٫۲۶ میلیارد دلار USDT را مسدود کرد.

منابع

- ethereum.org، استاندارد توکن ERC-20: https://ethereum.org/developers/docs/standards/tokens/erc-20/
- Bitso، چطور توکن جعلی را تشخیص دهیم و بررسی کنیم: https://support.bitso.com/hc/en-us/articles/43995041552404-How-to-recognize-and-verify-a-fake-token
- BlockSec، مسدود شدن ۱٫۲۶ میلیارد دلار: لیست سیاه USDT روی Ethereum و Tron در ۲۰۲۵: https://blocksec.com/blog/1-26-billion-frozen-usdt-blacklisting-on-ethereum-and-tron-in-2025

- ethereum.org، گس و کارمزدها: https://ethereum.org/developers/docs/gas/

Market Talks

ادامه یادگیری

درس بعدی: درس ۵ یک توکن، چند شبکه: بلاک‌چین‌های اصلی

این درس بخشی از دوره کریپتو در مرکز آموزش MARKET TALKS است. درس‌های سطح مبتدی رایگان‌اند و هر کدام یک آزمون و یک فایل PDF قابل دانلود دارند. درس‌های سطح متوسط و پیشرفته ویژه اعضا هستند.

مرکز آموزش
درس‌هایی از اصول پایه تا موضوعات پیشرفته

تحلیل بازارها
تحلیل تکنیکال و بنیادی بازارهای اصلی

گزارش‌ها
بیت‌کوین، طلا، نقره، SPX و بیشتر

markettalks.info

تلگرام @MARKET_TALKS

فقط برای آموزش. هیچ‌یک از مطالب این سند توصیه مالی نیست. © ۲۰۲۶ MARKET TALKS. می‌توانید این PDF را بدون تغییر به اشتراک بگذارید.